

**Euro
Finance**
Member of Eurohold

**Политика за оценка, организация,
управление, наблюдение и редуциране
на риска**

ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящата политика има за цел да регламентира:

1. Организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска в ЕВРО-ФИНАНС АД, наричано по-долу за краткост „инвестиционен посредник“;
2. Правилата, процедурите и механизмите за оценка, установяване, управление, наблюдение и редуциране на следните рискове, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник:
  - 2.1. Кредитен риск и риск от контрагента;
  - 2.2. Остатъчен риск;
  - 2.3. Риск от концентрация;
  - 2.4. Секюритизационен риск;
  - 2.5. Пазарен риск;
  - 2.6. Сетълмент риск;
  - 2.7. Лихвен риск, произтичащ от дейността извън търговския портфейл;
  - 2.8. Операционен риск;
  - 2.9. Ликвиден риск;
  - 2.10. Риск от прекомерен ливъридж;
  - 2.11. Риск при корекция на кредитната оценка;
  - 2.12. Големи експозиции.
3. Правилата и процедурите за оценъчния процес, свързан с търговския портфейл, източниците на пазарна информация и преценката за тяхната адекватност;
4. Правила и процедури за оценка, установяване, управление, наблюдение и редуциране на рискове, породени от макросредата и фазите на икономическия цикъл;
5. Механизмите за вътрешен контрол по отношение управлението на риска;
6. Вътрешнодружествените счетоводни процедури по управлението и докладването на риска;
7. Правилата и процедурите за оценка и поддържане стойността, видовете и разпределението на вътрешния капитал.

ГЛАВА ВТОРА. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА

Чл. 2. (1) Организационната структура на инвестиционния посредник, свързана с оценката, управлението, наблюдението и редуцирането на риска, е петстепенна:

1. Общо събрание на акционерите;
2. Съвет на директорите;
3. Изпълнителни директори /лица, представляващи инвестиционния посредник/;
4. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитет по риска, тъй като инвестиционният посредник отговаря на изискванията по чл. 61а, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ);
5. Оперативни звена и служители, работещи по договор за инвестиционния посредник.

(2) Организационната структура се изгражда в съответствие с принципа за независимост при разпределение на функциите. Организационната структура, правата и задълженията на служителите, работещи по договор за инвестиционния посредник, както и начинът и редът за създаване на условия за избягване на конфликти на интереси, а при възникването им – тяхното справедливо третиране се определят с Правилата за вътрешната организация и вътрешния контрол на ЕВРО-ФИНАНС АД.

Чл. 3. Общото събрание на акционерите ежегодно одобрява изготвените, съответно преразгледаните от Съвета на директорите на инвестиционния посредник стратегии и политики за оценка, организация, управление, наблюдение и редуциране на риска в инвестиционния посредник.

Чл. 4. Съветът на директорите при инвестиционния посредник има следните отговорности по оценката, управлението, наблюдението и редуцирането на риска:

1. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Одобрява стратегията и политиката за оценка, организация, поемане, управление, наблюдение и редуциране на риска;
2. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Извършва периодичен преглед на стратегията и политиката

по т. 1 веднъж годишно в срок до 31 януари. При необходимост прегледът на стратегията и политиката по т. 1 се извършва по-често;

3. Одобрява, по предложение на изпълнителните директори /представляващите инвестиционния посредник/ конкретни лимити, които да позволяват на отделните звена в инвестиционния посредник да оперират със съответна автономност и да извършват сделки на вътрешните и международните пазари;
4. Одобрява, по предложение на изпълнителните директори /представляващите инвестиционния посредник/ пределно допустимите нива по основните видове риск;
5. Оторизира длъжностни лица, с правото да разрешават надвишаване на индивидуално установените лимити за сключване на сделки и надвишаване нивата на риск, като определя граница на допустимото превишение, както и случаите и условията за това;
6. Актуализира веднъж годишно и при необходимост по предложение на изпълнителните директори на дружеството, установените лимити за сделки на вътрешните и международните пазари, както и пределно допустимите нива по основните видове риск;
7. Взема решения относно намаляване на позиции, поемани от брокери/дилъри на финансови инструменти, както и по отношение на общата рискова експозиция на дружеството;
8. Контролира рисковите фактори за инвестиционния посредник чрез обсъждане на доклади, внесени от изпълнителните директори, и взема решения в границите на своите правомощия;
9. Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска;
10. (нова, приета с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Носи отговорност по отношение на стратегиите и политиките във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Чл. 5. Изпълнителните директори и лицата, представляващи инвестиционния посредник, имат следните отговорности по оценката, управлението, наблюдението и редуцирането на риска:

1. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Организируют работата по правилно провеждане и изпълнение на приетите от Съвета на директорите стратегия и политика за оценка, организация, управление, наблюдение и редуциране на риска в инвестиционния посредник;
2. Предлагат за одобрение от Съвета на директорите на конкретни лимити, които да позволяват на отделните звена в инвестиционния посредник да оперират със съответна автономност и да извършват сделки на вътрешните и международните пазари;
3. Предлагат за одобрение от Съвета на директорите на пределно допустимите нива по основните видове риск и следят за тяхното спазване, като при нарушаването им представят на Съвета на директорите доклад за причините и размера на превишението им и за мерките, които следва да се предприемат с цел възстановяване на пределно допустимите нива;
4. Създават организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск;
5. Следят за съответствие на прилаганите от съответните служители процедури по измерване, наблюдение, оценка и докладване на риска с приетите вътрешно-дружествени документи от Съвета на директорите и/или Общото събрание на акционерите;
6. Изготвят предложения до Съвета на директорите за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по оценката, управлението, наблюдението и редуцирането на риска;

Чл. 6. (1) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) На основание чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ в ЕВРО-ФИНАНС АД се създава и функционира Комитет по риска.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска функционира независимо от оперативните звена в инвестиционния посредник и докладва пряко пред Съвета на директорите, в случаите, когато развитието на конкретен риск засяга или може да засегне инвестиционния посредник.

(3) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) На основание чл. 17, ал. 1 от Наредба № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (Наредба № 50) във връзка с т. 76, пар. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПФИ Комитетът по риска в инвестиционния посредник се състои от неизпълнителните членове на Съвета на директорите. Членовете на Комитета по риска притежават знания, умения и експертен опит, необходими да разбират напълно и да

наблюдават прилагането на стратегията и склонността към поемане на риск от инвестиционния посредник.

(4) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска разполага с достъп до информация за рисковете, на които инвестиционният посредник е изложен или може да бъде изложен

(5) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Отговорностите на Комитета по риска се свеждат до:

1. (нова, приета с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) съветва Съвета на директорите относно цялостната текуща и бъдеща стратегия относно риска и склонността на инвестиционния посредник към поемане на риск и го подпомага при прегледа и контрола по изпълнението на стратегията и политиката за оценка, организация, управление, наблюдение и редуциране на риска в инвестиционния посредник;
2. (стара т. 1, номерацията изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) участва при изготвянето, съответно актуализирането, на стратегията и политиката за оценка, организация, управление, наблюдение и редуциране на риска в инвестиционния посредник, при определяне на лимитите за сделки на вътрешните и международните пазари и пределно допустимите нива по основните видове риск, както и при вземането на решения, свързани с управлението на всички значими рискове;
3. (стара т. 2, номерацията изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) изготвя обосновани предложения до Съвета на директорите за актуализиране или усъвършенстване на стратегията и политиката за оценка, организация, управление, наблюдение и редуциране на риска в инвестиционния посредник и за промени на лимитите за сделки на вътрешните и международните финансови пазари и на нивата на риск;
4. (стара т. 3, изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) следи за изпълнение на капиталовите изисквания за покриване на рисковете, свързани с дейността на инвестиционния посредник, като поддържа по всяко време собствен капитал, вътрешен капитал, парични средства и други активи съгласно изискванията на Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (Регламент (ЕС) 2019/2033) и Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници (Регламент 575/2013);
5. (стара т. 4, изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) следи за спазването на нормативно установените лимити в Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013;
6. (стара т. 5, изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) наблюдава, анализира, оценява и измерва текущо риска в инвестиционния посредник, в това число спазването на определените лимити и нива на риск;
7. (стара т. 6, номерацията изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) контролира и отговаря за спазването на установените от Съвета на директорите лимити за сделки, като го уведомява, чрез изпълнителните директори, при достигане на утвърдените лимити или надвишаването им;
8. (стара т. 7, номерацията изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) подпомага други звена в инвестиционния посредник при определяне на количествено измеримите и неизмеримите рискове;
9. (стара т. 8, номерацията изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) осъществява периодично преглед на управлението на риска, включително и на ефективността на прилагане на настоящите правила, съобразно пазарните условия;
10. (стара т. 9, номерацията изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) изготвя доклади за състоянието на риска в инвестиционния посредник и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от Съвета на директорите;
11. (стара т. 10, номерацията изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) събира, оценява и организира постъпването на вътрешна и външна информация в базата от данни по отношение на риска.

Чл. 7. (1) Оперативните звена и служителите, работещи по договор за инвестиционния посредник, имат следните отговорности, свързани с оценка, организация, управление, наблюдение и редуциране на риска в инвестиционния посредник:

(2) Директорът на дирекция „Управление на активи и търговия“ и директорът на дирекция „Продажби и отношения с клиенти“:

1. отговарят за правилната организация на дейността и работните процеси в дирекциите;
2. контролират изпълнението в дирекциите на стратегията и политиката за оценка, организация, управление, наблюдение и редуциране на рисковете, на които инвестиционният посредник е изложен или може да бъде изложен, включително на рисковете, произтичащи от макроикономическата среда;
3. следят и контролират извършването на сделки и операции с финансови инструменти, валута, деривативи и приравнените към тях инструменти от служителите, откритите позиции от всеки един от тях, както и общо за дружеството;
4. контролират навременното и правилно завеждане на сделките;
5. следят ежедневно движенията на сключените сделки, откритите клиентски и спекулативни валутни позиции, състояние на клиентските сметки и при необходимост предприемат действия за разрешаване на проблемни ситуации;
6. следят ежедневно ефективността на сделките, водещи до формиране на открити позиции, наблюдават и оценяват ликвидността им;
7. уведомяват в случай на негативен резултат от открита позиция изпълнителните директори на дружеството и съгласуват действия за компенсирането им;
8. при възникване на проблемни обстоятелства в отношенията с клиентите уведомяват незабавно директора на дирекция „Информация и контрол“, в съответствие с Правилата за вътрешната организация и вътрешния контрол на ЕВРО-ФИНАНС АД;
9. следят за спазването на пределно допустимите нива по основните видове риск, както и на нормативно установените лимити относно инвестициите на инвестиционния посредник.

(3) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Директорът и служителите на дирекция „Управление на активи и търговия“ и „Продажби и отношения с клиенти“ в зависимост от своята квалификация и респ. вписването им в КФН като лица по чл. 65, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници /Наредба № 38/:

1. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) сключват сделки на вътрешните и международни пазари от името и за сметка на инвестиционния посредник при спазване на определените лимити за съответните сделки и пределно допустимите нива по основните видове риск, и от името на инвестиционния посредник и за сметка на клиентите, при наличност на необходимите финансови активи по сметките им /отнася се само за лицата, вписани в КФН като лица по чл. 65, ал. 1, т. 2 от Наредба № 38/;
2. следят за движенията на пазарите /валутен, на акции, фючърси и други финансови инструменти/;
3. обслужват клиенти, предоставят котировки, информация за пазара, наличности по сметките на клиентите или друга информация, изисквана от клиента, непредставляваща инвестиционна консултация и/или препоръка;
4. въвеждат информация за всяка сключена сделка, като незабавно я регистрират в информационно-счетоводната система на инвестиционния посредник Eurosys® и изготвят необходимата документация за нея;
5. уведомяват незабавно, при възникване на проблемни обстоятелства в отношенията с клиентите съответния директор на дирекция;
6. следят ежедневно пазарните движения, сключените сделки, открити клиентски и спекулативни позиции, активни ордери и всяка друга информация, която е свързана с текущата им деност и задължения.
7. приемат поръчки от клиенти за сделки с финансови инструменти;
8. следят за избягване на потенциални конфликти на интереси, а при възникване на такива, уведомяват съответния директор на дирекция и директора на дирекция „Информация и контрол“, в съответствие с Правилата за вътрешната организация и вътрешния контрол на ЕВРО-ФИНАНС АД, с цел разрешаване на конфликта;
9. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) отговорност за достоверността, пълнотата и своевременното предаване на първичната информация за сключените сделки с финансови инструменти, която след съответната обработка достига в Комитета по риска.

(4) Директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“:

1. отговаря за вярното, точно и законосъобразно представяне на резултатите от дейността на инвестиционния посредник;
  2. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) изготвя и представя на КФН справките, изискуеми по Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013, и отговаря за верността и истинността на данните в тях;
  3. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) следи и отговаря за спазването на нормативно установените лимити в Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013;
  4. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) следи и отговаря за изпълнение на капиталовите изисквания за покриване на рисковете, свързани с дейността на инвестиционния посредник, като поддържа по всяко време собствен капитал, вътрешен капитал, парични средства и други активи съгласно изискванията на Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013;
  5. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) класифицира експозициите на ЕВРО-ФИНАНС съгласно Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013, посредством информационно-счетоводната система EUROSYS.
  6. Уведомява изпълнителните директори за извършване на дължимите уведомления до КФН, когато е налице някое от следните обстоятелства:
    - а) стойността на собствения капитал е под 105 на сто от изискуемия минимум;
    - б) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) инвестиционният посредник не отговаря и не е в състояние в 3-дневен срок да приведе собствения си капитал в съответствие с изискванията за капиталова адекватност по Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013;
  7. осигурява достоверна счетоводна отчетност на основата на първична документация, спазвайки принципите на документална обосновааност и надеждност;
  8. осигурява и следи за спазването на нормативните актове, касаещи счетоводната отчетност;
  9. контролира и отговаря за съблюдаването на установените правила за оформяне на документите, свързани с движението на финансови средства, материални ценности, разчетни взаимоотношения и други;
  10. с цел точно отразяване на данните от извършваните от инвестиционния посредник операции и сделки предлага за утвърждаване на промени или разработва нови счетоводни правила.
- (5) Служителите, работещи в дирекция "Бек офис и счетоводство":
1. осигуряват достоверна счетоводна отчетност на основата на първична документация;
  2. отговарят за правилното осчетоводяване на сключените през деня сделки с финансови инструменти на вътрешните и международните пазари за сметка на инвестиционния посредник и за сметка на неговите клиенти;
  3. следят откритите позиции на инвестиционния посредник и неговите клиенти;
  4. водят сметките на дружеството, като отразяват счетоводно активите и пасивите, промените в тях и т.н., както и състоянието на активите на клиентите, включително отразяват ежедневно операциите с финансови инструменти в счетоводството на дружеството и следят оборота на паричните средства, като ги отнасят по сметки на инвестиционния посредник и по подсметки на клиенти, в съответствие с извършените операции;
  5. осъществяват контакт с банките, в които се съхраняват паричните средства на дружеството и неговите клиенти, извършват разплащанията с клиенти съгласно процедурите за разплащания с клиенти на депозитарните институции и местата за изпълнение, с които инвестиционният посредник има установени отношения и на които осъществява инвестиционни услуги;
  6. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) водят счетоводна отчетност съгласно Наредба № 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013, Закона за счетоводството и счетоводната политика на дружеството;
  7. (изм. с решение на СД по Протокол № 429 от 09.10.2023 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 20.10.2023 г.) ежедневно изготвят отчет за капиталова адекватност и ликвидност въз основа на счетоводния баланс и аналитична оборотна ведомост, като извършват преценка на позициите в инвестиционния портфейл поне веднъж месечно, към последния работен ден от съответния месец;

8. предоставят по искане на изпълнителните директори /представляващите инвестиционния посредник/ счетоводна информация за основния капитал, притежаваните финансови инструменти в собствен портфейл, извънредни приходи и разходи, разпределение на печалбата, дяловото участие в други дружества, счетоводни правила и методи на оценка и амортизация;
  9. дават ежеседмична информация на изпълнителните директори /представляващите инвестиционния посредник/ относно текущите печалби и загуби, състоянието на дружеството по баланс и др.
- (6) Директорът и служителите в дирекция "Инвестиционно банкиране и развитие":
1. изготвят модел на собствения портфейл на ЕВРО-ФИНАНС при спазване на установената от Съвета на директорите инвестиционна стратегия и политика, включително препоръчват извършването на определени инвестиции или прекратяването на такива, като определят количества, минимални и максимални цени, като предоставят изготвения модел и препоръките на изпълнителните директори /представляващите инвестиционния посредник/ за одобрение /отнася се само за лицата, вписани в КФН като инвестиционни консултанти/;
  2. изготвят инвестиционни анализи, включително:
    - а) анализират пазара въз основа на макроикономическите показатели за страната и в глобален мащаб, като правят прогнози (краткосрочни – до 1 г., и дългосрочни – за период над 1 г.) въз основа на този анализ;
    - б) събират информация за дружествата, чиито акции се предлагат публично, включително техните финансови показатели и други данни, които имат значение за пазарното състояние на акциите им и правят прогнози;
  3. координират дейността на ЕВРО-ФИНАНС по инвестиционно банкиране във връзка с организиране и пласиране, включително поемане на емисии дългови и капиталови ценни книжа, както и във връзка със структуриране и организиране на емисии деривативни ценни книжа.
  4. за нуждите на ЕВРО-ФИНАНС изготвят следните аналитични продукти:
    - а) анализ на определени видове финансови инструменти и на определени пазари на финансови инструменти;
    - б) анализ на отделни отрасли и инвестиционната им атрактивност;
    - в) на база на извършени анализи подготвят предложения до Съвета на директорите за разширяването на обхвата на извършваните от ЕВРО-ФИНАНС дейности и предоставяните услуги, за внедряването на нови продукти и стратегии във връзка с развитието на инвестиционния посредник.

ГЛАВА ТРЕТА.

ВИДОВЕ РИСКОВЕ. ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ И ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА ОЦЕНЪЧНИЯ ПРОЦЕС И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ПАЗАРНА ИНФОРМАЦИЯ

РАЗДЕЛ I ВИДОВЕ РИСКОВЕ

Чл. 8. (1) Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на различните видове риск има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху дейността на инвестиционния посредник, включително на рисковете, произтичащи от макроикономическата среда.

(2) Процедурите за оценка и управление на отделните видове риск включват:

1. идентифициране на отделните външни и вътрешни данни, факти и събития, влияещи върху дейността на инвестиционния посредник;
2. идентифициране и измерване на риска;
3. конкретни методи за управление на всеки вид риск и основни допускания и изходни параметри за прилагането на избрания метод;
4. наблюдаване, оценка и контрол на риска;
5. докладване на риска.

(3) Методите за ограничаване на рисковите фактори /хеджиране/ имат приоритет пред методите за управление на средствата при контрола на риска.

(4) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г., изм. с решение на СД по Протокол № 429 от 09.10.2023 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 20.10.2023 г.) Измерването, анализирането и наблюдаването

на рисковите фактори се извършва ежедневно за търговския портфейл и ежемесечно за инвестиционния портфейл от Комитета по риска.

(5) Оценката на риска се извършва на база на анализ на следните компоненти:

1. основни и значими дейности в инвестиционния посредник;
2. вида и нивото (степената) на присъщите за инвестиционния посредник рискове;
3. адекватността на действащите контролни системи за управление на риска;
4. обща оценка на риска, основана на вътрешен анализ;
5. оценка на риска, основана на външни анализи, включително кредитен рейтинг, когато това е приложимо.

Чл. 9. Рисковите фактори, които оказват влияние върху дейността на инвестиционния посредник, са:

1. пазарен риск - вероятността да бъдат понесени загуби или да не бъде реализирана печалба под въздействието на неблагоприятни промени в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други;
2. кредитен риск – риск от неизпълнение на контрагента в резултат, на което има вероятност да се нарушат капиталовите изисквания на инвестиционния посредник;
3. операционен риск - вероятността да бъдат понесени загуби в резултат на неподходящи или неправилни вътрешни процедури, грешки на служители на инвестиционния посредник или в резултат от вътрешни събития;
4. правен риск - вероятността да бъдат понесени загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовите нормативни актове или вътрешно-дружествените документи;
5. репутационен риск - негативни публикации и изявления в средствата за масова информация, електронните медии и др., касаещи инвестиционния посредник, верни или неверни, които могат да доведат до намаление на клиентската база, приходите или до завеждане на съдебни дела;
6. позиционен риск /общ и специфичен/ - риск от промяната на цената на даден инструмент в резултат на фактори, свързани с емитента или в случай на деривативен инструмент - свързан с емитента на базовия инструмент, както и риска от промяната в цената на дадения инструмент поради промяна в равнището на лихвените проценти;
7. стоков риск - риска от позиции в борсово търгувани стоки или стокови деривативни инструменти в инвестиционния и търговския портфейл на инвестиционния посредник;
8. риск от концентрация - риск от несъчетаване на падежите между експозициите и кредитната им защита, както и рискът, който възниква при прилагането на техники за редукция на кредитния риск и на големите индиректни кредитни експозиции;
9. ликвиден риск - възможността инвестиционният посредник да не разполага с достатъчно средства за посрещане на задълженията си, когато те станат изискуеми и невъзможността да реализира свои активи при подходяща цена и в приемливи срокове.
10. валутен риск - рискът от промените на валутния курс на еврото спрямо чуждите валути;
11. лихвен риск - риск от колебания в лихвените проценти, дотолкова доколкото лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен;
12. риск от прекомерен ливъридж – риск от излагане на прекомерна задлъжнялост на инвестиционния посредник;
13. сетълмент риск, кредитен риск на насрещната страна и риск от големи експозиции - вероятността да се нарушат капиталовите изисквания;
14. рискове, породени от макросредата и фазите на икономическия цикъл - възможността под влиянието на различни фактори от външната среда - макроикономически, политически и др. да последват негативни последици за дейността на инвестиционния посредник;

Чл. 10. (1) Според начина на измерване се оценяват очаквани и неочаквани рискове.

(2) Очакваните рискове подлежат на измерване и се включват в цената на съответните финансови инструменти.

(3) Неочакваните рискове са вероятности и са свързани с неочакван обрат на пазара.

РАЗДЕЛ II

ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА ОЦЕНЪЧНИЯ ПРОЦЕС, СВЪРЗАН С

ОЦЕНКИТЕ, ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ПАЗАРНА ИНФОРМАЦИЯ И ПРЕЦЕНКАТА ЗА ТЯХНОТО

СЪОТВЕТСТВИЕ

Чл. 11. (1) Инвестиционният посредник изгражда и поддържа системи и механизми, които гарантират достоверността и надеждността на оценките, свързани с Търговския портфейл.

(2) Отговорностите, свързани с изготвянето на оценките, източниците на пазарна информация, честотата на независимо оценяване, часове и цени на затваряне за отделните позиции, детайлни процедури за коригиране на оценките и за месечно инцидентно потвърждаване на оценките на база на различните пазари, на които оперира инвестиционният посредник се разпределят, както следва:

1. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Акции, търгувани на пода на Българската фондова борса АД (БФБ):
  - а) Източник на пазарна информация е официалният ежедневен бюлетин на БФБ;
  - б) Задължение за снемане и импортиране на информацията от Бюлетина на БФБ в счетоводно-информационната система на инвестиционния посредник има дежурният БФБ - брокер;
  - в) Честота на оценяване – всеки работен ден след края на търговската сесия на БФБ;
  - г) Час на оценяване – след 17:00 ч. българско време, в зависимост от достъпността на Бюлетина на официалната интернет страница на БФБ;
  - д) Цената, която се използва за целите на преоценката на позициите в търговския портфейл е по-консервативния от курсовете „купува“ или „продава“;
  - е) Коригиране на оценката се извършва задължително при делистване или намалена ликвидност на позицията;
  - ж) Инцидентно потвърждение на оценката се извършва на месечна база по решение на директора на дирекция „Бек офис и счетоводство“.
2. Чуждестранни акции:
  - а) Източник на пазарна информация – Reuters, Bloomberg или друг достатъчно надежден източник на пазарна информация за финансови инструменти, търгувани на местния и международните пазари;
  - б) Задължение за снемане и импортиране на ценовата информация в счетоводно-информационната система на инвестиционния посредник – дирекция „Бек офис и счетоводство“;
  - в) Честота на оценяване – всеки работен ден за съответния регулиран пазар;
  - г) Час на оценяване – до 12:00 ч. българско време в деня, следващ деня, за който се извършва преоценката;
  - д) Цената, която се използва за преценка на позициите е по - консервативния от курсовете „купува“ или „продава“;
  - е) Коригиране на оценката се извършва задължително при делистване на позицията;
  - ж) Инцидентно потвърждение на оценката се извършва на месечна база по решение на директора на дирекция „Бек офис и счетоводство“.
3. Облигации:
  - а) Източник на пазарна информация – Reuters, Bloomberg или друг достатъчно надежден източник на пазарна информация за финансови инструменти, търгувани на местния и международните пазари, или оценка от независими брокери с добра репутация;
  - б) Задължение за снемане на оценката и импортиране на ценовата информация в счетоводно-информационната система на инвестиционния посредник – дирекция „Бек офис и счетоводство“;
  - в) Честота на оценяване – всеки работен ден за съответния пазар;
  - г) Час на оценяване – до 12:00 ч. българско време в деня, следващ деня, за който се извършва преоценката;
  - д) Цена за преоценяване на позициите – по-консервативния от курсовете „купува“ или „продава“;
  - е) Коригиране на оценката се извършва задължително при спиране обслужването на дълга;
  - ж) Инцидентно потвърждение на оценката се извършва на месечна база по решение на директора на дирекция „Бек офис и счетоводство“.
4. Валутни пазари:
  - а) Източник на пазарна информация – систематизирана информация от платформите на чуждестранните брокери – партньори на инвестиционния посредник, или цени от широко признати електронни системи за пазарна информация, като Reuters и Bloomberg;
  - б) Задължение за снемане на оценката – дирекция „Бек офис и счетоводство“;
  - в) Честота на оценяване – всеки работен ден за съответния пазар;
  - г) Час на оценяване – до 12:00 ч. българско време в деня, следващ деня, за който се извършва преоценката;
  - д) Цена за закриване на позициите – по-консервативния от курсовете „купува“ или „продава“.

(2) С оглед намаляване риска от грешки при прилагане на методите по предходната алинея, същите се имплементират в информационно-счетоводната система на дружеството "Eurosyst", с оглед автоматично извършване на преценка на портфейлите от финансови инструменти.

(3) В случай че обстоятелствата налагат това, директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“ изготвя мотивирано предложение за преминаване на определена позиция финансови инструменти към оценяване по модел. Директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“ включва подробно описание на предлагания модел на оценяване и го внася пред изпълнителните директори за одобрение.

Чл. 12. (1) Ако не е предвидено друго, инвестициите на инвестиционния посредник се отнасят към търговския му портфейл.

(2) Включване или изключване на позиции към и от инвестиционния портфейл на инвестиционния посредник се извършва само с решение на Съвета на директорите. В решението за включване на позиция в инвестиционния портфейл задължително се посочва и начина за последваща оценка.

(3) При формирането на позициите в търговския портфейл на дружеството следва да се съблюдават следните условия:

а) Позициите в търговския портфейл са търгуеми без ограничения или с възможност да бъдат хеджирани.

б) Създаването на позиции в търговския портфейл на инвестиционния посредник се извършва от служителите в дирекция „Управление на активи и търговия“;

в) При създаването на позициите по предходната точка служителите от дирекция „Управление на активи и търговия“ следят за спазване на определените лимити и ограничения за сделки на вътрешните и международните пазари и пределно допустимите нива по основните видове риск;

г) Последваща оценка към на позициите от търговския портфейл на инвестиционния посредник се извършва ежедневно предходния работен ден от служителите на дирекция "Бек офис и счетоводство".

Чл.13. (1) Позициите в търговския портфейл се оценяват в съответствие с методите за разумна и пазарна оценка.

(2) Методът за разумна оценка трябва да осигури съответствие на прилаганата стойност за всяка позиция в търговския портфейл с нейната текуща пазарна стойност. Стойността трябва да отчита динамичния характер на позициите в търговския портфейл, изискванията за разумна обосноваване, дейността на инвестиционния посредник и целта на капиталовите изисквания във връзка с позициите в търговския портфейл.

(3) Методът на пазарна оценка е оценяване поне веднъж дневно на позициите по лесно достъпни заключителни цени от независим източник, като борсови цени или цени от системи за пазарна информация, котировки от независими брокери с добра репутация и др.

(4) При метода на пазарната оценка се използва по-консервативният от курсовете „Купува“ и „Продава“, освен ако инвестиционният посредник не е значителен за пазара участник /маркет-мейкър/ за съответния финансов инструмент и може да затвори позицията си по средна пазарна цена.

(5) Когато не е възможно пазарно оценяване, инвестиционният посредник използва модел за оценка на позициите и портфейлите си. Оценяването по модел е всяко оценяване, което се сравнява спрямо стойности за сравнителна оценка /бенчмарк/ екстраполира или изчислява по друг начин от пазарните данни.

(6) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) По решение на Съвета на директорите, инвестиционният посредник може да формира резерви за нисколиквидните позиции, които могат да възникнат вследствие на пазарни събития или в резултат на дейността му, като концентрация на позиции и/или просрочени позиции. Комитетът по управление на риска извършва периодично преглед относно необходимостта от формирането на резерви.

(7) Когато корекциите в оценките или резервите водят до съществени загуби за текущата година, с тях се намалява първичния капитал.

(8) Отговорен за своевременното, вярно и точно преоценяване на позициите на инвестиционния посредник в търговския му портфейл, е директорът на дирекция "Бек офис и счетоводство".

Чл.14. (изм. с решение на СД по Протокол № 359 от 31.01.2020 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 29.06.2020 г.) Ако не е предвидено друго, последваща оценка на активите в търговския портфейл на дружеството се извършва по следните процедури:

1. за акции и права, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в страната:

а) по последна цена на сключена с тях сделка, ако обемът на сключените със съответните финансови инструменти сделки за деня е не по-малък от 0.02 на сто от обема на съответната

емисия или е по-голям от размера на конкретната позиция в търговския портфейл на дружеството.

б) ако не може да се определи цена по реда на буква „а“, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, които са валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в оценявания ден, и последна цена на сключена със съответните финансови инструменти сделка за същия ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки "купува" в деня, за който се извършва преоценката.

в) в случай, че за оценявания ден няма сключени сделки с финансови инструменти от съответната емисия, последващата оценка на акциите, съответно на правата, се извършва по средноаритметичната на най-високата цена "купува", валидна към момента на затваряне на регулирания пазар за оценявания ден, и среднопретеглената цена от последните цени на сключените със съответните финансови инструменти сделки и изтъргуваните обеми в рамките на последния 30-дневен период. В случай, че в предходния 30-дневен период е извършвано увеличение на капитала или разделяне на акциите на емитента, за изчисляване на среднопретеглената цена се взимат сделките, сключени в периода от деня, след който притежателите на акции нямат право да участват в увеличението на капитала, съответно – от деня на разделянето, до датата на извършване на оценка на акциите.

г) при невъзможност да се приложат начините за оценка по букви „а“-„в“ оценката на права се извършва по следната формула:

$$Pr = (Pxr - E) * X / Y,$$

където:

Pxr – текуща цена на акция Ex Rights;

E – емисионната стойност на новите акции;

Pr – справедлива цена на правата,

X – брой нови акции, които могат да се запишат срещу едно право;

Y – брой права.

д) при невъзможност да се приложат начините за оценка по букви „а“-„в“, както и за акциите, които не се търгуват на регулирани пазари, последващата оценка се извършва по метода на нетната балансова стойност на активите, въз основа на информация от последния публикуван финансов отчет на дружеството-емитент на акциите.

е) (изм. с решение на СД по Протокол № 429 от 09.10.2023 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 20.10.2023 г.) инвестиции в акции на новоучредени дружества и „стартиращи“ непублични компании, за които няма активен пазар, се оценяват чрез техники за оценка, включващи едно или няколко от следните:

- последна сделка (не по-стара от 12 месеца преди датата на оценката) с оценяваните или сравними ценни книжа, в т.ч. оценки от последен кръг на финансиране на компаниите – обект на оценката;

- справедлива цена, направена от независим оценител;

- използването на широк набор от пазарни данни за сравними публични компании;

- текуща справедлива цена на друга сравнима инвестиция;

- анализ на дисконтираните очаквани бъдещи парични потоци;

- други оценъчни модели и признати методи за оценка.

ж) в случаите, когато акциите, респективно правата, са допуснати до търговия на повече от един регулиран пазар или се търгуват на няколко места за търговия в страната, същите се оценяват по един от начините, описани в букви „а“-„д“ като за целта се използват с приоритет данните, оповестявани публично от мястото за търговия, на което първоначално е формирана (възникнала) позицията в съответния финансов инструмент.

2. за дялове на колективни инвестиционни схеми, които не се търгуват на място за търговия, включително в случаите на временно спиране на обратното изкупуване:

а/ по последната обявена цена на обратно изкупуване.

б/ по последната определена и обявена емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял, в случаите когато колективната инвестиционна схема не е достигнала минималния размер на нетната стойност на активите.

3. за деривативни финансови инструменти – по реда на ал. 1, а при невъзможност да се приложи този начин на оценка – по подходящ модел за оценка на деривативни финансови инструменти.

4. за облигации и други дългови ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар в страната:

а) по последна цена на сключена с тях сделка на съответния регулиран пазар в деня на оценката, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от обема на съответната емисия или е по-голям от размера на съответната позиция в търговския портфейл на дружеството.

б) (изм. с решение на СД по Протокол № 462 от 30.12.2025 г., в сила от 01.01.2026г.) ако не може да се определи цена по реда на буква „а“ – по най-високата цена "купува" от поръчките за финансовите инструменти от съответната емисия, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар за оценявания ден, при условие че общата стойност на поръчките с най-висока цена "купува" е не по-ниска от.-15 338,76 евро.

в) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по букви „а“ и „б“, оценката се извършва по последна цена на сключена с тях сделка в рамките на последния 3-месечен период.

г) ако не може да се определи цена по реда на букви „а“, „б“ и „в“, както и за облигации, които не се търгуват на регулиран пазар, последващата оценка се извършва по метода на дисконтираните бъдещи нетни парични потоци с норма за дисконтиране, която се определя със заповед на изпълнителните директори за съответната година до 31 януари, и се равнява най-малко на основния лихвен процент на Българска народна банка (БНБ) към края на предходната година, но не може да бъде по-малка от индекса на инфлацията за същата година, обявен от Националния статистически институт.

5. за капиталови инструменти, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в чужбина:

а) по последна цена на сключена с тях сделка в деня на оценката.

б) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква „а“ оценката се извършва по цена „mid“, която се определя като средна цена между цена „купува“ и цена „продава“, валидни към момента на затваряне на пазара в деня на оценката, обявени в официални бюлетини на съответните места за търговия или от други надеждни и общопризнати източници на пазарна информация, като Bloomberg, Reuters и др.

в) при невъзможност да се приложат начините за оценка по букви „а“ и „б“, оценката се извършва по последна цена на сключена със съответните финансови инструменти сделка в рамките на последния 30-дневен период.

г) в случаите, когато финансовите инструменти, са допуснати до търговия на повече от един регулиран пазар или се търгуват на няколко места за търговия, същите се оценяват по един от начините, описани в букви „а“-„в“ като за целта се използват с приоритет данните, оповестявани публично от мястото за търговия, на което първоначално е формирана (възникнала) позицията в съответния финансов инструмент.

6. за държавни ценни книжа, емитирани по реда на Наредба № 5 на БНБ, последваща оценка се извършва по средноаритметична цена, получена от котировките на два или повече първични дилъри.

7. за облигации и дългови ценни книжа, извън тези по т. 4 и т. 6, последваща оценка се извършва на база цена MID BVAL Price (Bloomberg Valuation Price), публикувана в Bloomberg Professional Terminal към 16:15 ч. Лондонско време. В случай че не може да се определи цена по реда на предходното изречение, последваща оценка се извършва по реда на т. 4, буква „г“.

Чл.15. (изм. с решение на СД по Протокол № 359 от 31.01.2020 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 29.06.2020 г.) Ценовата информация, необходима за изчисленията и оценките по чл. 14, се взема от официални бюлетини на съответните места за търговия или от други надеждни и общопризнати източници на пазарна информация, като Bloomberg, Reuters и др.

Чл.16. (изм. с решение на СД по Протокол № 359 от 31.01.2020 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 29.06.2020 г.) В случаите, когато не се провежда търговия на регулиран пазар в работни за страната дни, както и в случаите, когато на регулиран пазар не се провежда търговска сесия поради неработен в съответната страна ден, който е работен в Република България, за целите на последващата оценка на ценните книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се приема оценката, валидна за деня на последната търговска сесия за съответния пазар. При последваща оценка на облигации по реда на изречение първо се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

Чл.16а. (нов, приет с решение на СД по Протокол № 359 от 31.01.2020 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 29.06.2020 г.) Банковите депозити, парите на каса, паричните средства по разплащателни сметки и краткосрочните вземания се оценяват към деня на оценката, както следва:

- а/ банковите депозити - по номиналната им стойност и полагащата се съгласно договора натрупана лихва;
- б/ парите на каса - по номинална стойност;
- в/ паричните средства по разплащателни сметки - по номинална стойност;
- г/ краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход - по себестойност;
- д/ краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход - по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Чл.16б. (нов, приет с решение на СД по Протокол № 359 от 31.01.2020 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 29.06.2020 г.) Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в левова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

РАЗДЕЛ III КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА КОНТРАГЕНТА

Чл.17. Кредитният риск има два основни компонента:

1. Риск от неизпълнение, произтичащ от общото финансово състояние и кредитоспособността на контрагента, по сделки на капиталовия пазар;
2. Контрагентен риск, който се измерва с евентуалната загуба при виновно неизпълнение на задълженията от насрещната страна по сделката.

Чл.18. (1) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) За изчисляване на рисково-претеглените експозиции за кредитен риск, инвестиционният посредник прилага Регламент (ЕС) 2019/2033 и използва стандартизирания подход по реда на част трета, дял II, глава втора от Регламент 575/2013.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) С оглед изчисляване на капиталовото изискване за кредитен риск по стандартизирания метод инвестиционният посредник класифицира експозициите си в класове според тяхното кредитно качество като на всеки клас се присвоява определено рисково тегло съгласно Регламент (ЕС) 2019/2033 и част трета, дял II, раздел 2 от Регламент 575/2013.

(3) Инвестиционният посредник стриктно следи дали за експозициите му има присъдени оценки от Агенция за външна кредитна оценка (АВКО) или Агенция за експортно кредитиране (АЕК), като при наличие на такива, кредитното качество на експозициите, би могло да бъде определяно съобразно тези оценки.

(4) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) В случай че, инвестиционният посредник има задбалансови позиции, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2019/2033 и Приложение I на Регламент 575/2013, той изчислява рисковопретеглените им стойности по отношение на поетия кредитен риск, на база Регламент (ЕС) 2019/2033 и стандартизирания подход в част трета, дял II, раздел 1 от Регламента.

Чл. 19. (1) Контрагентният риск е рискът насрещната страна по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци на сделката.

(2) Контрагентен риск възниква по:

1. сделки с деривативни инструменти;
2. репо-сделки;
3. сделки по предоставяне и получаване в заем на ценни книжа;
4. маржин заемни сделки;
5. транзакции с удължен сетълмент.

(3) Експозициите към контрагентен риск участват при претеглянето на експозициите към кредитен риск.

(4) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) За деривативни инструменти се считат изброените такива в Приложение II на Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници. Стойностите на експозициите в деривативни инструменти се определят съгласно Регламент (ЕС) 2019/2033 и част трета, дял II, раздел 4, глава 6 от гореуказания регламент.

(5) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Стойностите на експозициите по репо-сделките, сделките по предоставяне и получаване в заем на ценни книжа, маржин заемните сделки и транзакциите с удължен сетълмент се определят съобразно Регламент (ЕС) 2019/2033 и на правилата на дял II, глава 4 от Регламент 575/2013.

Чл. 20. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Инвестиционния посредник изчислява корекциите за общ кредитен риск съгласно Регламент (ЕС) 2019/2033 и чл. 62, буква в) от Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници.

Чл. 21. (1) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) По предложение на Комитета по риска, се определят лимити за сделки и нива на допустим (приемлив) риск в инвестиционния посредник. Лимитите и нивата на риск се одобряват и преразглеждат от Съвета на директорите на инвестиционния посредник минимум веднъж годишно.

(2) Лимитите за сделки се определят на база на сумата на капитала, която инвестиционния посредник би подложил на риск. Лимитите са в процент от общата капиталова база на инвестиционния посредник или като процент от общия кредитен еквивалент.

(3) Голямата кредитна експозиция е индикатор за прекомерно излагане капитала на инвестиционния посредник на риск.

Чл. 22. (1) Мерките за ограничаване на кредитния риск и риска от контрагента включват:

1. подбор на клиентите при репо и заемни сделки;
2. включване в договорите за репо и заемни сделки на клаузи за финансово обезпечаване;
3. незабавна изискуемост на задълженията по репо и заемни сделки;
4. нетиране, което минимизира и риска от разсейване.

РАЗДЕЛ IV РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ

Чл. 23. (1) Рискът от концентрация произтича непосредствено от неправилна диверсификация и концентрация на рисковете в експозиции (в т.ч. големи непреки кредитни експозиции) към свързани лица или групи свързани контрагенти със сходни характеристики, чиято вероятност за неизпълнение зависи от общи фактори като: сектор, икономика, географско разположение, вид финансови инструменти. Риск от концентрация съществува и при прилагането на техники за редуциране на кредитен риск.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска и директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“ следят ежедневно експозициите, изложени на риск от концентрация, каквито са непреките големи кредитни експозиции към отделен емитент на ценни книжа, приети като обезпечение.

РАЗДЕЛ V РИСК, СВЪРЗАН СЪС СЕКЮРИТИЗАЦИЯТА

Чл.24. (1) Секюритизационният риск е комплексен риск, свързан с процеса на секюритизация, който излага инвестиционния посредник едновременно на няколко вида рискове, в т.ч. кредитен, пазарен, ликвиден, операционен и правен.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска наблюдава и оценява риска, съпътстващ всяка една секюритизационна сделка, при която инвестиционният посредник е инициатор или спонсор, с цел да се гарантира, че икономическата същност на сделката е напълно отразена при оценката на риска и при вземането на управленски решения.

(3) При традиционна секюритизация инвестиционният посредник - инициатор не включва секюритизираните експозиции и съответстващата им загуба при изчисляването на рисково-претегления размер на експозициите за кредитен риск.

(4) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) При синтетична секюритизация инвестиционният посредник - инициатор изчислява рисково-претегления размер и очакваната загуба по секюритизираните експозиции съгласно разпоредбите на чл. 249 и чл. 250 от Регламент 575/2013 и Регламент (ЕС) 2019/2033.

- (5) Рискowo-претегленият размер на секюритизиращите позиции участва при изчисляването на рискowo-претегления размер на експозициите за кредитен риск.
- (6) Рисковите тегла, приложими спрямо стойността на секюритизиращите позиции, се определят съгласно тяхната степен на кредитно качество.
- (7) Ако инвестиционният посредник има експозиции в различни секюритизиращи траншове, той третира всеки транш като отделна секюритизираща позиция.
- (8) Секюритизиращите позиции включват експозиции от секюритизация, произтичаща от деривативни инструменти върху лихвени проценти или валутни деривативни инструменти.
- (9) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Изчисляването на рискowo-претегления експозиции, произтичащи от риска, свързан със секюритизацията, се извършва на база Регламент (ЕС) 2019/2033 и разпоредбите, изложени в дял II, глава 5, раздел 3 от Регламент 575/2013 и.

РАЗДЕЛ VI ПАЗАРЕН РИСК

Чл. 25. (1) Пазарният риск е рискът от загуби, възникващи от неблагоприятни изменения в цените на ценните книжа, лихвените проценти, валутните курсове и други. Компонентите на пазарния риск са следните:

1. лихвен риск;
2. валутен риск;
3. ценови риск;
4. ликвиден риск.

(2) Причините за възникване на пазарен риск могат да бъдат: ендеогенни - грешки при сделки с финансови инструменти, преднамерени манипулации и др., както и екзогенни - промяна в пазарните стойности на финансовите инструменти от търговския портфейл на дружеството, промяна в курсовете на чуждестранната валута, разлики в матуритетите на активи, пасиви и задбалансови позиции и др.

(3) Отдалечаването на една инвестиция от паричния пазар, увеличава пазарния риск и намалява стойността на инвестицията. Генератори на пазарен риск са:

1. Липса на дълбочина на пазара (depth) – отделните финансовите инструменти се предлагат в недостатъчни обеми, което води до силна чувствителност на цената на инструментите дори и към незначителни по размер транзакции;
2. Липса на широчина на пазара (width) – на пазара се предлага ограничено разнообразие по видове финансови инструменти, което значително стеснява възможностите за снижаване на риска чрез диверсификация и/или хеджиране;

(4) Подходите за минимизиране на пазарния риск са следните:

1. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) използване от страна на Комитета по риска на аналитични методи за оценяване на основните фактори, присъщи на този вид риск;
2. наблюдение и лимитиране на сделките, които пораждат пазарен риск;
3. изискуемо одобрение от Съвета на директорите на дружеството на всички потенциални сделки със значителна стойност и висок пазарен риск;
4. ясно регламентирани отговорности на служителите във всяко звено на инвестиционния посредник, както и точни процедури по отчетността.

Чл. 26. (1) Лихвеният риск е рискът от промяна в цената на финансов инструмент в резултат на промяна в равнището на лихвените проценти в случай на търгуван дългов инструмент или дериват или, в случай на капиталов инструмент или дериват, поради промени на капиталовия пазар, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска е длъжен да свързва управлението на лихвения риск с управлението на активите и пасивите и тяхната доходност, анализа на ликвидния дисбаланс и лихвените маржове.

(3) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) За оценка на лихвения риск Комитетът по риска разработва правила за оценка и управление на риска, произтичащ от потенциалната промяна в лихвените проценти, който оказва влияние върху дейностите, свързани с управлението на търговския портфейл. Тези правила включват минимум следните лимити:

- а) за позиция – максимален размер на откритата позиция в чувствителни към изменения в лихвените проценти инструменти на инвестиционния посредник;
- б) за загуба (stop-loss) – максимален размер на загубата, която инвестиционният посредник може да поеме, изчислена според пазарната стойност на позициите;

(4) Възможните мерки за ограничаване на този вид риск са следните:

1. ценните книжа с плаващ лихвен процент да превишават тези с фиксиран;
2. краткосрочните и средносрочни дългови ценни книжа да превишават дългосрочните;
3. реалистични сценарии при повишаване и понижаване на пазарните лихви.

Чл. 27. (1) Ценовият риск се разделя на позиционен и специфичен риск, произхождащи от позициите в търговския и инвестиционен портфейл на инвестиционния посредник.

(2) Позиционният риск, включващ пазарен и ликвиден риск, се състои от два компонента:

1. Първият компонент е неговия специфичен риск, който е рискът от промяна в цената на даден инструмент в резултат на фактори, свързани с емитента или в случай на деривативен инструмент - свързани с емитента на базовия инструмент;
2. Вторият компонент на позиционния риск е неговият общ риск, който е рискът от промяната в цената на дадения инструмент поради промяна в равнището на лихвените проценти, когато се отнася до търгувани дългови инструменти или деривативни дългови инструменти или промяната в цената на дадения инструмент поради промени на пазара на акции, несвързани с конкретни характеристики на отделните финансови инструменти, когато се отнася до акции или деривативни инструменти върху акции.

(3) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска ежедневно наблюдава позициите в търговския портфейл и чрез съвети за диверсификация на портфейла, се старее да минимизира потенциалните загуби от негативното движение на цените на отделните финансови инструменти в портфейла на инвестиционния посредник.

(4) С оглед определяне на капиталовите изисквания за позиционен риск, вкл. общ и специфичен, инвестиционният посредник следи:

1. позициите в търгувани дългови инструменти;
2. позициите в акции;
3. позициите в деривативни инструменти;
4. позициите, произтичащи в резултат на поемане на емисии дългови инструменти или акции;
5. позициите в предприятия за колективно инвестиране в търговския портфейл;

(5) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Инвестиционният посредник изчислява капиталовите изисквания за общ риск на търгуваните дългови инструменти, прилагайки Регламент (ЕС) 2019/2033 и матуритетния подход по реда на трета част, дял IV, глава 2, подраздел 2 от Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници. Капиталовите изисквания за специфичен риск на търгуваните дългови инструменти, както и тези за общ и специфичен риск на останалите притежавани финансови инструменти (включително ПКИ), съгласно правилата на Регламент (ЕС) 2019/2033 и част трета, дял IV, глава 2 от Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници.

Чл. 28. (1) Валутният риск е рискът от загуби в резултат на неблагоприятни изменения на валутните курсове. Намалването на този вид риск може да стане посредством хеджиране на риска, чрез закупуване на деривативни инструменти (фордуърди, опции и др.).

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска разработва и предлага за одобрение от Съвета на директорите на инвестиционния посредник механизъм за наблюдение на общата и отделните валутни експозиции на инвестиционния посредник, анализ на структурата и изпълнение на отделните лимити, както и предлага конкретни методи за управление на валутния риск, които включват минимум следните лимити:

- а) лимити за открита валутна позиция – вкл. максимален размер на нетна, брутна, индивидуална и агрегирана позиция;
- б) stop-loss лимити – максимален размер на допустимата загуба по отделна позиция според пазарната ѝ стойност;
- в) overnight лимити – максимален размер за открита валутна позиция въз основа на данните към края на деня;
- г) intraday лимити - максимален размер за открита валутна позиция в рамките на деня;

(3) За изчисляване на нетната стойност на откритата валутна позиция, инвестиционният посредник следи:

1. нетната спот позиция;
2. нетната форуърдна позиция;
3. пазарната стойност на опциите, различни от валутни опции, вкл. злато;
4. позиции, с които е намален собствения капитал;
5. позиции на предприятия за колективно инвестиране;

6. силно корелираните валути и стойността на съчетаните и несъчетаните позиции, намиращи се в тясна корелация.

(4) Директорът на дирекция „Управление на активи и търговия“ следи да не бъдат преминавани одобрените гореописани лимити.

РАЗДЕЛ VII СЕТЪЛМЕНТ РИСК

Чл. 29. Сетълмент рискът представлява риск от неполучаване на парични средства или закупени финансови инструменти от контрагент при сделка, при която инвестиционният посредник е доставил съответния финансов инструмент или респективно е предоставил договорените парични средства. В този смисъл се състои от кредитен риск и пазарен риск.

Чл. 30. Капиталовите изисквания за сетълмент риска се изчисляват съгласно Регламент (ЕС) 2019/2033 и трета част, дял V от Регламент 575/2013.

РАЗДЕЛ VIII ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Чл. 31. (1) Операционният риск е рискът от загуба в резултат на неподходящи или неправилно структурирани вътрешни процеси и процедури, грешки на персонала при сключване на сделки с финансови инструменти и грешки от повреждане или срив на операционни системи или от външни събития, включително правен риск, ИТ-риск и риск от неспазване на правилата.

(2) Операционно събитие е събитие, което може да доведе до отрицателен икономически резултат и/или до допълнителни разходи и/или отклонение на реализираните от очакваните резултати от дейността.

(3) Загуба от операционно събитие е финансовият ефект, свързан с проявление на операционни събития и подлежащ на оповестяване във финансовите отчети на инвестиционния посредник, включително пропуснати ползи.

(4) Политиките и процедурите по установяване и мерките за управление на рисковете, свързани с дейностите, вътрешните процедури и системите на инвестиционния посредник включват:

1. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Събиране и анализ от страна на Комитета по риска на исторически данни за дейността на дружеството, свързани със реализирани от него загуби;
2. Определяне на събития, които могат да бъдат потенциални носители на операционен риск;
3. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Анализ на събитията и оценка на вредите, които могат да настъпят, и съпоставка с подобни ситуации в исторически аспект от оперативните звена съвместно със Комитета по риска;
4. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Докладване чрез изпълнителните директори на Съвета на директорите с предложения от Комитета по риска за предприемане на конкретни мерки с оглед предотвратяване на операционен риск;
5. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Извършване на проверка на документооборота на дружеството от гледна точка на съответствие на договорите с клиентите и приложените документи с вътрешно-дружествените документи и действащото законодателство, съответствие на поведението на служителите в дружеството при работа с клиенти с изискванията, посочени във вътрешно - дружествените документи или в действащите нормативни актове от дирекция „Информация и контрол“ съвместно със Комитета по риска;

(5) Съвета на директорите прави преглед и оценка на политиките и процедурите по установяване и мерките за управление на рисковете, свързани с дейностите, вътрешните процедури и системите на инвестиционния посредник по предходната алинея най-малко веднъж годишно или при констатиране на необходимост от изменения и допълнения на политиките и процедурите.

(6) Капиталовото изискване за операционен риск на инвестиционния посредник се изчислява съгласно подхода на базисния индикатор.

(7) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска въз основа на анализ на групите дейности, извършвани от инвестиционния посредник може да предложи на Съвета на директорите да бъде отправено мотивирано искане до заместник-председателя на Комисията по финансов

надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност” за разрешение при изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск на инвестиционния посредник да бъде използван стандартизирания подход за изчисляване на капиталовите изисквания за операционния риск.

Чл. 32. (1) Във връзка с изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск съгласно подхода на базисния индикатор, инвестиционният посредник разпределя приходите и разходите си по отделни групи дейности въз основа на данните за три предходни календарни финансови години.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Изчисляването на базисните индикатори за три предходни финансови години се извършва на база на следните елементи (с положителен или отрицателен знак):

1. Вземания по лихви и други подобни;
2. Задължения по лихви и други подобни;
3. Доход от акции и други ценни книжа с променлива/фиксирана доходност;
4. Вземания от комисионни и такси;
5. Задължения по комисионни и такси;
6. Нетна печалба или нетна загуба от финансови операции;
7. Други оперативни доходи.

(3) При изчисляване на капиталовото изискване за операционен риск, инвестиционния посредник не включва доходите от извънредни/нерегулярни източници и от застрахователни обезщетения.

РАЗДЕЛ IX ОСТАТЪЧЕН РИСК

Чл. 33. (1) Инвестиционният посредник следи и контролира остатъчния риск, възникващ, когато признати техники за измерване и редуциране на кредитния риск, използвани от инвестиционния посредник, се окажат по-малко ефективни от очакваното.

(2) Когато се отчита редуциране на кредитния риск или на очакваната загуба, инвестиционният посредник извършва и цялостна оценка на кредитния риск на базисната експозиция. При репо сделките нетният размер на експозицията се счита за базисна експозиция.

(3) За изчисляване на рисково-претеглените експозиции по стандартизирания подход за кредитен риск инвестиционният посредник може да отчита редуциране на кредитния риск, когато са изпълнени нормативните изисквания.

(4) Експозиция с призната кредитна защита не може да получи по-високо рисково тегло, отколкото без признаване на защитата.

(5) Техниките, използвани за доставка на кредитна защита, действията и предприетите стъпки следва да осигуряват споразумения за кредитна защита, които са правно валидни и изпълними във всяка относима юрисдикция.

(6) Инвестиционният посредник предприема подходящи действия за осигуряване на ефективността на споразуменията за кредитна защита.

(7) В случай на обезпечена кредитна защита активите, които се признават за обезпечение, трябва да са достатъчно ликвидни и тяхната стойност в дългосрочен план да е толкова надеждна, че да осигури ефективност на кредитната защита, като се вземе предвид използвания метод за изчисляване на стойността на рисково - претеглените експозиции и допустимата степен на признаване на активите.

(8) В случай на обезпечена кредитна защита инвестиционният посредник - заемодател има право на бърза реализация или на задържане на активите, използвани за защита на заемите в случай на неизпълнение на задължението, неплатежоспособност или несъстоятелност на длъжника или друго кредитно събитие, определено в документите по сделката. Когато е подходящо, същите действия се предприемат срещу попечителя на обезпечението. Степента на корелация между стойността на активите, използвани за защита, и кредитното качество на длъжника не трябва да е прекомерна.

РАЗДЕЛ X ЛИКВИДЕН РИСК

Чл. 34. (1) Ликвидният риск, наричан още риск на финансирането е този, при който инвестиционният посредник ще срещне трудности или ще реализира загуби при набавяне на финансови средства, необходими за своевременното изпълнение на падежиращи задължения и ангажименти, свързани с дейността му. Причина за ликвидния риск може да бъде

невъзможността да се реализира бързо финансов актив на стойност, близка до справедливата му стойност.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г., изм. с решение на СД по Протокол № 462 от 30.12.2025 г., в сила от 01.01.2026г.) Комитетът по риска извършва периодичен анализ на матуритетната структура на активите и пасивите на инвестиционния посредник в евро и валута (гар-анализ), и предлага на изпълнителните директори мерки за минимизиране на ликвидния „гар“.

Чл. 35. (1) Инвестиционният посредник разграничава два основни вида ликвиден риск:

а) позиционен ликвиден риск – възможността от загуби в резултат на невъзможност дадена позиция да бъде превърната бързо в ликвидни средства на стойност, близка до справедливата ѝ;

б) ликвиден риск на инвестиционния посредник като цяло – риск от невъзможност на инвестиционния посредник да покрива безпроблемно и в срок задълженията си, когато последните станат изискуеми.

(2) Инвестиционният посредник определя нивото на позиционния ликвиден риск посредством анализ на изтъргуваните обеми по позиции финансови инструменти за определен период от време (критичното време, необходимо за ликвидирание на позицията).

(3) Позиционният ликвиден риск на позициите, търгувани в условията на ниска ликвидност се оценява чрез следната методика:

$L = W * S * 1/2$, където:

$S = \{P(\text{ask}) - P(\text{bid})\} / P(\text{mid})$ и

W – пазарната стойност на финансовия инструмент

S – спредът между най добри цени продава и купува, разделен на средната цена

(4) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Съветът на директорите на инвестиционния посредник може да одобри, с цел избягване на ликвидна криза, по предложение на Комитета по на риска, лимити за размера на търговския портфейл като процент от всички активи, както и процедури за тяхното приемане, наблюдение и изменение. В процедурите се регламентира и механизма за намаляване до оптималния минимум на вложенията на инвестиционния посредник в слабо ликвидни и недоходоносни активи, както и за намаляване на ликвидната зависимост на инвестиционния посредник от големи единични влогове или други източници на финансиране.

(5) Политиката на инвестиционния посредник по управление на ликвидния риск включва държане на ликвиден буфер, който да е в размер, достатъчен да покрие разликата между изходящите и входящите парични потоци при стресирани условия. Директорът на дирекция „Управление на активи и търговия“ и директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“ отговарят за поддържането на този буфер в достатъчен размер.

(6) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска следи за спазване на изискванията по чл. 19 от Наредба 50 относно паричните средства на инвестиционния посредник. Собствените парични средства на инвестиционния посредник могат да бъдат държани на каса или по разплащателни или депозитни сметки в банка, която не е в производство по несъстоятелност или поставена под специален надзор, в съответствие с чл. 43 от Регламент (ЕС) 2019/2033. Собствените парични средства на инвестиционния посредник по разплащателни или депозитни сметки в банка трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства на инвестиционния посредник. Паричните средства на клиенти се държат в съответствие с чл. 93 от ЗПФИ. В случай на доближаване на максимално допустимата стойност от 30 процента за държане на парични средства на каса от общите парични средства, Комитетът по риска незабавно информира изпълнителните директори на инвестиционния посредник за предприемане на коригиращи действия. Собствените парични средства по разплащателни или депозитни сметки в банка, с които инвестиционният посредник може да се разпорежда по всяко време, трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства, като инвестиционният посредник предприема действия за тяхното диверсифициране.

РАЗДЕЛ XI

РИСК ОТ ПРЕКОМЕРЕН ЛИВЪРИДЖ

Чл. 36. Ливъриджът дава възможност на инвестиционния посредник да увеличи потенциалната печалба или загуба от дадена позиция/инвестиция до размер, който не би бил възможен посредством пряко инвестиране на собствения му капитал. Рискът от прекомерен ливъридж се изразява в прекомерно натрупване на задлъжнялост при инвестиционния посредник. Прекомерността се изразява в това с относително малък собствен капитал да се гарантира огромна сума активи.

Чл. 37 (1) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Коефициентът на ливъридж представлява съотношението на собствения капитал от първи ред на инвестиционния посредник спрямо собствените му активи, които не са приспаднати от капитала от първи ред. Собственият капитал от първи ред и сумата на активите (общата експозиция) се пресмятат съобразно Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска ежедневно изчислява и наблюдава тенденциите в коефициента на ливъридж на посредника. То акцентира върху променливите параметри, участващи в пресмятането на съотношението, които намаляват последното, и предприема мерки по уведомяване на изпълнителните директори, когато прецени че се стига до прекомерност при този тип риск.

(3) При достигане на прекомерни за инвестиционния посредник нива на коефициента на ливъридж, мерките, които могат да се предприемат, са в следните няколко насоки: увеличаване на собствения капитал от акционерите, намаляване на активите чрез плащане на задължения, закриване на репо споразумения и др.

РАЗДЕЛ XII РИСК ОТ КОРЕКЦИЯ НА КРЕДИТНАТА ОЦЕНКА

Чл. 38. (1) Рискът от корекция на кредитната оценка представлява необходимостта от заделяне на допълнителен капиталов резерв от страна на инвестиционния посредник във връзка с възникнали загуби от корекция при оценяването по текущи пазарни стойности на извънборсовите му деривати. Обезценките - корекциите в кредитната оценка, настъпват при влошаване кредитоспособността на контрагента по този тип сделки с финансови инструменти.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) При възникване на риск от корекция на кредитната оценка по позиции в извънборсови деривати, Комитетът по риска, следи за проявлението на този тип риск и прилага разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/2033 и част трета, дял VI от Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници. При изчисляването на капиталовите изисквания за риска при корекция на кредитната оценка, инвестиционния посредник използва стандартизирания метод.

РАЗДЕЛ XIII ГОЛЕМИ ЕКСПОЗИЦИИ

Чл. 39. Голяма експозиция е актив или задбалансова позиция, без прилагане на рисковите им тегла, спрямо приемливия капитал (базовия капитал от първи ред плюс базовия капитал от втори ред), ако това съотношение е по-голямо или равно на 10 процента.

Чл. 40. Общата експозиция към група свързани клиенти се изчисляват чрез събиране на експозициите към отделните лица, отнесени в една група. Общата експозиция към отделен клиент или към група от свързани клиенти се изчисляват чрез събиране на експозициите от търговския и инвестиционния портфейл.

Чл. 41. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Изчисляването на големите експозиции става съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033 и четвърта част от Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници.

Чл. 42. Вземането на решение за голяма експозиция става с решение на заседание на Съвета на директорите на инвестиционния посредник.

Чл. 43. (1) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Комитетът по риска и директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“ ежедневно изчисляват и следят за формирането и наблюдението на големите експозиции на инвестиционния посредник.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) При размер на голяма експозиция доближаващ или превишаващ 25 процента от приемливия капитал на инвестиционния посредник, Комитетът по риска незабавно информира Съвета на директорите за необходимостта от предприемане на действия по намаляване на голямата експозиция.

(3) Съветът на директорите определя мерките, които следва да се предприемат и сроковете, в които същите следва да се реализират, с цел намаляване на критично високата голяма експозиция по ал. 2.

РАЗДЕЛ XIV РИСКОВЕ, ПОРОДЕНИ ОТ МАКРОСРЕДАТА И ФАЗИТЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЦИКЪЛ

Чл. 44. Макроикономическият риск се предизвиква от настъпването на политически и/или икономически кризи, природни бедствия и други явления, които се отразяват негативно, както на контрагентите, така и на самия инвестиционен посредник. Проявлението на този риск зависи от редица фактори, като режим на държавно управление, монетарна и фискална политика на правителството, инвестиционен климат и т.н.

Чл. 45. Икономическият цикъл е времето от началото на един спад (криза) в икономиката до друг такъв. Основните фази на икономическия цикъл са следните:

1. Фаза на криза (рецесия);
2. Фаза на застой (депресия);
3. Фаза на оживление (експанзия);
4. Фаза на подем (бум).

Чл. 46. Тъй като инвестиционния посредник не е в състояние да влияе нито на макроикономическия риск, нито на фазата на икономическия цикъл, в който се намира икономиката на страната, вземането на мерки относно тези рискове се ограничават до намаляване на негативното им въздействие върху дейността и финансовите резултати на дружеството.

Чл. 47. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Членовете на Съвета на директорите, Комитетът по риска и други отговорни служители на инвестиционния посредник, могат и да дължат да инициират обсъждане по въпросите на тези рискове.

Чл. 48. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) При наличие на индикации за влошаване на макроикономическата ситуация или белези за смяна на фазата на икономическия цикъл, някое или няколко от гореописаните лица свикват среща – обсъждане, на което присъстват членовете на Съвета на директорите, Комитетът по риска и отговорен служител, ако последния е инициатор на срещата. На срещата се обсъжда въпроса, който е породил съмнение за пораждаване на макроикономически и/или рискове, свързани с икономическия цикъл.

Чл. 49. Ако след обсъжданията, риск по тази глава се класифицира като значим за инвестиционния посредник, на заседание на Съвета на директорите се вземат решения за минимизиране на негативните ефекти от тях, както в краткосрочна, така и в средносрочна перспектива. Изпълнителните директори свеждат до знанието на отговорните служители набелязаните необходими действия в тази връзка.

РАЗДЕЛ XV КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ (Нов, приет с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.)

Чл. 49а (Нов, приет с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) (1) Инвестиционният посредник прилага изискванията на чл. 9а, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти, както и капиталовите изисквания по Регламент (ЕС) 2019/2033, Регламент 575/2013 и актовете по прилагането им. Инвестиционният посредник разполага по всяко време със собствен капитал в съответствие с чл. 9 от Регламент (ЕС) 2019/2033, чийто размер е най-малко D, където D се определя като най-високата от следните стойности:

- а) изискването въз основа на постоянните общи разходи, изчислено в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) 2019/2033;
- б) изискването за постоянен минимален капитал в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2019/2033; или
- в) изискването въз основа на K-фактори, изчислено в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(2) Инвестиционният посредник уведомява КФН веднага след като узнае, че той вече не отговаря или в бъдеще няма да отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033.

РАЗДЕЛ XVI
ИЗИСКВАНЕ ВЪЗ ОСНОВА НА К-ФАКТОРИ И ПРИЛОЖИМИ КОЕФИЦИЕНТИ
(Нов, приет с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на
ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.)

Чл. 49б. (Нов, приет с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) (1) Инвестиционният посредник следва да изчислява приложимото за него капиталово изискване съгласно Регламент (ЕС) 2019/2033 въз основа на съответния набор от К- фактори, с които се отчита рискът за клиентите („RtC“), рискът за пазара („RtM“) и рискът за самото дружество („RtF“). К -факторите за рискове към клиента, са свързани с активите на клиенти, които се управляват и по които текущо се предоставят инвестиционни съвети (К-АUM), с държаните парични средства на клиенти (К-СМН), с активите, които се съхраняват и администрират (К-АSА), както и с изпълнените нареждания на клиенти (К-СОН).

(2) За целите на изискването въз основа на К-фактори, изчислението на размера им да е равен най-малко на сбора на следните елементи:

- а) К-фактори за рискове към клиента изчислени, изчислени в съответствие с глава 2 (RtC);
- б) К-фактори за рискове към пазара, изчислени в съответствие с глава 3 (RtM);
- в) К-фактори за рискове на дружеството, изчислени в съответствие с глава 4 (RtF).

(3) Към съответните К-фактори се прилагат следните коефициенти:

К-ФАКТОРИ		КОЕФИЦИЕНТ
Управлявани активи — по силата на дискреционно управление на портфейл и недискреционни договорености за текущо предоставяне на съвети	К-АUM	0,02%
Държани парични средства на клиенти	К-СМН (по обособени сметки)	0,4%
	К-СМН (по необособени сметки)	0,5%
Съхранявани и администрирани активи	К-АSА	0,04%
Изпълнени нареждания на клиенти	К-СОН парични разплащания	0,1%
	К-СОН деривати	0,01%
Дневен поток на трансакциите	К-DTF парични разплащания	0,1%
	К-DTF деривати	0,01%

(4) Инвестиционният посредник наблюдава стойността на К-факторите за всяка тенденция, която би могла да доведе до съществено изменение на тяхното капиталово изискване за целите на чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/2033 за следващия отчетен период по седма част на Регламент (ЕС) 2019/2033 и уведомяват КФН за това съществено изменение на капиталовото изискване.

(5) Ако КФН прецени, че в дейността на инвестиционния посредник е настъпила съществена промяна, която има отражение върху стойността на даден К-фактор, то може по силата на член 39, параграф 2, буква а) от Директива (ЕС) 2019/2034 да коригира съответстващия размер.

(6) Изискванията за К-факторите за отделните рискове се изчисляват, съгласно условията и по формули, определени в Регламент (ЕС) 2019/2033.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА.
МЕХАНИЗМИ ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Чл. 50. (1) Дирекция „Информация и контрол“ извършва периодични проверки за съответствието на дейността на посредника с политиката и процедурите по управление на риска.

(2) Дирекция „Информация и контрол“ извършва и ежегодна проверка доколко възприетите от посредника политики и стратегии относно риска отговарят на всички регулаторни изисквания.

Чл. 51. Дирекция „Информация и контрол“ прилага тристепенен механизъм за контрол на риска: превантивен текущ и последващ.

Чл. 52. Превантивният контрол по отношение оценката на рисковите фактори при сделките осъществявани от инвестиционния посредник са насочени към:

1. Организиране на първоначални професионални инструктажи на служителите на инвестиционния посредник;
2. Внасяне на предложения за своевременно актуализиране и усъвършенстване на вътрешно-дружествените документи на инвестиционния посредник в съответствие с приети нови нормативни изисквания;
3. Провеждане на регулярни професионални инструктажи на служителите на инвестиционния посредник.

Чл. 53. Текущият контрол по отношение правилното управление на рисковете включва:

1. контрол върху точното изпълнение на договорите и поетите от инвестиционния посредник ангажименти към клиентите;
2. законосъобразността, точността и пълнотата на системите за отчетност и информационна достъпност.

Чл. 54. Последващият контрол по отношение управлението на риска включва:

1. Задължителни препоръки за изпълнение при нарушаване правилата по управление на риска;
2. Внасяне на конкретни предложения пред Съвета на директорите за промяна във вътрешните документи на инвестиционния посредник, с оглед предотвратяване на пропуски, слабости и нарушения и привеждането им в съответствие със законовите изисквания;
3. Регулярно обучение на служителите при инвестиционния посредник.

ГЛАВА ПЕТА.

СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКАТА НА РИСКА И ВЪТРЕШНИЯ КАПИТАЛ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

РАЗДЕЛ I СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ

Чл. 55. Счетоводните процедури по отношение на управлението и измерването на рисковете и оценката на вътрешния капитал са възприети и следвани от инвестиционния посредник действия по обработка на входящата финансово-счетоводната информация, чрез които се достига до оценки за нивата на риск и адекватността на капитала и ликвидността му.

РАЗДЕЛ II ЦЕЛИ НА СЧЕТОВОДНИТЕ ПРОЦЕДУРИ

Чл. 56. Основна цел на счетоводните процедури е адекватното събиране, обработка и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за:

1. степента на риск, на която е изложен инвестиционният посредник;
2. необходимият капитал за покритие на поетите рискове от дейността на инвестиционния посредник.

Чл. 57. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Своевременното и вярно представяне на информацията за степента на изложеност на риск и адекватността на капитала на инвестиционния посредник пред Комитета по риска и Изпълнителните директори, е предпоставка за недопускане на концентрация на рисковете и понасяне на финансови загуби.

Чл. 58. Счетоводните процедури трябва да осигуряват всеобхватност на стопанските процеси, като по този начин се минимизира рискът от загуба и изкривяване на информацията за моментното състояние на инвестиционния посредник.

Чл. 59. Счетоводните процедури трябва да осигуряват подходящо структуриране на финансово-счетоводната информация за целите на управление на рисковете при инвестиционния посредник. Това се постига чрез детайлизиране и адекватно групиране на

информацията от първичните счетоводни документи, на базата на индивидуалния сметкоплан и специализирано програмно осигуряване.

Чл. 60. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Цел на счетоводните процедури е чрез наблюдение и своевременно сигнализиране на отговорните лица, да се избегнат нарушения на капиталовите и ликвидни изисквания, съгласно Регламент 575/2013 и Регламент (ЕС) 2019/2033.

Чл. 61. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) За целите на изискванията на регулаторните органи, цел на счетоводните процедури е вярно и своевременно изготвяне и изпращане към Комисията за финансов надзор на всички изискуеми отчетни форми, наложени в Наредба 50, Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент 575/2013.

РАЗДЕЛ III НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СЧЕТОВОДНИТЕ ПРОЦЕДУРИ

Чл. 62. За осъществяване на целите, стоящи пред счетоводните процедури за управление на рисковете и оценка адекватността и ликвидността на капитала са необходими редица действия и съгласуваност с всички звена при инвестиционния посредник.

Чл. 63. Предпоставките за правилното функциониране на счетоводните процедури са следните:

1. Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика на инвестиционния посредник, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;
2. Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;
3. Осигуряване на необходимия информационен поток към дирекция „Бек офис и счетоводство“;
4. Навременност на подаваната към дирекция „Бек офис и счетоводство“ информация;
5. Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;
6. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Активно взаимодействие с Комитета по риска и другите звена при инвестиционния посредник за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск и респективно необходимото ниво на капитал, отговарящо на рисковите експозиции;
7. Наличие на програмни продукти, осигуряващи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;
8. Организационна структура на дирекция „Бек офис и счетоводство“ в съответствие с нуждите на инвестиционния посредник, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията;
9. Ежедневно осчетоводяване на всички операции в инвестиционния посредник, както и преоценка на ценните книжа в търговския и инвестиционен портфейл, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика;
10. Ежедневно извличане, предоставяне на други звена и на ръководството на инвестиционния посредник, както и анализ на информацията за оценка на рисковете, адекватността на капитала и ликвидността на инвестиционния посредник. Ежедневно изготвяне на баланс и аналитична оборотна ведомост и активно участие при изготвяне на ежедневната справка за капиталовата адекватност и ликвидност на посредника;
11. Предвиждане на коригиращи действия при допускане на грешки от различно естество в дирекция „Бек офис и счетоводство“;
12. (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Възможност за контрол на дейността от Комитета по риска, Дирекция „Информация и контрол“ и Съвета на директорите на инвестиционния посредник;
13. Надеждно съхраняване на хартиените носители на информация чрез осигуряването на подходящи помещения за това.

РАЗДЕЛ IV ИЗБОР ЗА СЛЕДВАНЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ, НОРМАТИВНО ДОПУСТИМИ ПРАВИЛА ПРИ ОЦЕНЯВАНЕТО НА КАПИТАЛОВАТА АДЕКВАТНОСТ И ЛИКВИДНОСТ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

Чл. 64. Инвестиционният посредник дефинира определени правила, които ще следва последователно във връзка с изчисляване на капиталовите изисквания за различните видове рискове. Така определените правила за действие обвързват инвестиционния посредник с изискванията при пресмятането на капиталовите ангажименти за различните видове рискове.

Чл. 65. Инвестиционният посредник дефинира източниците на ценова информация, данните от които ще се ползват за ежедневна и/или ежемесечна преоценка на позициите в търговския и инвестиционния му портфейл, както и отговорните за това служители.

Чл. 66. Източници на цени са регулираните пазари на ценни книжа – БФБ и чуждестранни регулирани пазари, на които се търгуват ценни книжа на посредника.

Чл. 67. Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като REUTERS, BLOOMBERG и т.н. За оценка на българските държавни ценни книжа могат да се ползват котировки от първични дилъри за тях, като в този случай се изисква да се определят дилърите и отговорните лица за колектиране и обработка на информацията.

Чл. 68. За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени се определя метод за пресмятане на справедливата ѝ цена, като този метод се следва последователно. Отговорните за пресмятането на справедливите цени длъжностни лица, трябва да могат да дават разяснения по калкулациите и периодично да проверяват пригодността и адекватността на използваните методи.

Чл. 69. Дирекция „Бек офис и счетоводство“ и дирекция „Управление на активи и търговия“ следят за отклоненията в сетълмента по сделките с дългови инструменти, акции, валути и стоки. При разминаване на сетълмента с договорената дата, както и при наличието на кредитен риск на насрещната страна, инвестиционният посредник изчислява и поддържа собствен капитал за покритие на тези рискове.

Чл. 70. Задължението за изчисляване на капиталови изисквания за риска, свързан с валутния курс е основание инвестиционният посредник, чрез дирекция „Управление на активи и търговия“, ежедневно да наблюдава дългите и късите си позиции си в чуждестранна валута.

Чл. 71. Отговорностите за спазването на изискванията за покриване на капиталовите изисквания на различните видове риск се разпределя между отделните звена в инвестиционния посредник на база предвидените ангажименти в настоящите правила.

ГЛАВА ШЕСТА. ПРОЦЕДУРИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СТОЙНОСТТА, ВИДОВЕТЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ВЪТРЕШНИЯ КАПИТАЛ

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 72. (1) Капиталът на инвестиционния посредник представлява собствените средства, които служат за покриване на рискове, възникнали във връзка с дейността му. Той гарантира изпълнението на поетите ангажименти пред контрагентите на Дружеството и е израз на ангажираността на акционерите в стопанските процеси.

(2) Вътрешният капитал на инвестиционния посредник са финансовите ресурси (заделените резерви) необходими за покриване на рисковете, съпътстващи неговата дейност .

РАЗДЕЛ II ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВЪТРЕШНИЯ КАПИТАЛ

Чл. 73. (1) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Собственият капитал на инвестиционния посредник трябва по всяко време да е минимум равен на капиталовите изисквания за покриване на рисковете, възникващи във връзка с цялостната дейност на посредника, изчислени съгласно изискванията на Наредба № 50, Регламент 575/2013 и Регламент (ЕС) 2019/2033, т.е. на вътрешния капитал.

(2) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Размерът на вътрешния капитал се изчислява ежедневно от директора на дирекция „Бек офис и счетоводство“, на база нормативните разпоредби, съдържащи се в Наредба № 50, Регламент 575/2013 и Регламент (ЕС) 2019/2033 и отделните

направления в дейността на инвестиционния посредник, за които се изисква заделяне на финансов ресурс.

(3) Размерът на вътрешния капитал зависи както от текущата дейност на инвестиционния посредник, така и от дейността му в предходни години, тъй като за определени рискове, изчисленията се базират на данни от предходни финансови години.

(4) Вътрешният капитал на инвестиционния посредник се изчислява на база следните елементи:

1. капиталови изисквания за кредитен риск и кредитен риск на насрещната страна;
2. капиталови изисквания за сетълмент риска;
3. капиталови изисквания за позиционен, валутен и стоков риск;
4. капиталови изисквания за операционен риск;
5. капиталови изисквания за риск при корекция на кредитната оценка.

(5) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) При изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск инвестиционния посредник, прилага Регламент (ЕС) 2019/2033 и стандартизирания метод, съгласно Регламент 575/2013.

(6) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) При изчисляване на капиталовите изисквания за позиционен риск, в частта за общ риск при търгувани дългови инструменти, инвестиционният посредник прилага Регламент (ЕС) 2019/2033 и падежния метод, съгласно Регламент 575/2013.

(7) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) При изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск, инвестиционният посредник избира да прилага подхода на базисния индикатор, съгласно Регламент 575/2013 и Регламент (ЕС) 2019/2033.

(8) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Всяка сделка за собствена сметка на инвестиционния посредник се предхожда от преценка за промяната във вътрешния капитал. Директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“ определя необходимия за заделяне финансов ресурс за съответната сделка и уведомява директора на дирекция „Управление на активи и търговия“. Сделката се извършва, само в случай, че вътрешният капитал е достатъчен за извършване на транзакцията.

(9) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“ незабавно информира директора на дирекция „Управление на активи и търговия“ и Комитета по риска, в случай, че излишъкът на заделения вътрешен капитал достигне 10 процента от изискваните съгласно Регламент 575/2013 и Регламент (ЕС) 2019/2033 съотношения на капиталова адекватност. При достигане на 5 процентен праг, сделките за собствена сметка се преустановяват. Буферният 5 процентен размер е необходим за покриване на разлики, възникващи от преоценки в търговския и инвестиционния портфейл.

(10) (изм. с решение на СД по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., одобр. с решение на ОСА по Протокол от 05.07.2022 г.) Директорът на дирекция „Бек офис и счетоводство“, директорът на дирекция „Управление на активи и търговия“ и Комитетът по риска подлагат на обсъждане възможни сценарии с търговския и инвестиционния портфейл на дружеството при достигане на гранични стойности на необходимия вътрешен капитал.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящата политика е приета с решение на Съвета на директорите на ЕВРО-ФИНАНС АД по протокол № 302 от 25.01.2016г. и е последващо изменена с решение на Съвета на директорите на ЕВРО-ФИНАНС АД по Протокол № 359 от 31.01.2020 г., по Протокол № 408 от 30.06.2022 г., по Протокол № 429 от 09.10.2023 г. и по Протокол № 462 от 30.10.2026г. и влиза в сила от 01.01.2026г.

§2. Настоящата политика е одобрена от Общото събрание на акционерите на ЕВРО-ФИНАНС АД, проведено на 15.02.2016г. и отменя всички действащи до момента на приемането ѝ правила и политики за управление и оценка на риска. Последващите промени в нея са одобрени с решение на ОСА по Протокол от 29.06.2020 г., по Протокол от 05.07.2022 г. и по Протокол от 20.10.2023 г., като влизат в сила от датата на одобрението им.

§3. Настоящата политика следва да се тълкува и прилага съвместно с Правилата за вътрешната организация и вътрешния контрол в ЕВРО-ФИНАНС АД.

**Euro
Finance**
Member of Eurohold

ЕВРО-ФИНАНС АД
бул. „Христофор Колумб“ №43, ет. 5, София 1592,
тел.: 0700 156 56; факс: (02) 981 14 96
имейл: office@eurofinance.bg

www.eurofinance.bg